

Warszawa, dnia 21 września 2020 r.

Uwagi

do projektu z dnia 15 września 2020 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw

Planowane zmiany mają bezpośredni wpływ na radców prawnych, którzy wykonują zawód w formie spółki jawnej (w której współnikami nie są wyłącznie osoby fizyczne) oraz spółki komandytowej. Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1) oraz pkt 3) ustawy z dnia 06 lipca 1982 roku o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 roku, poz. 75 ze zm.), radca prawny wykonuje zawód w ramach stosunku pracy, na podstawie umowy cywilnoprawnej, w kancelarii radcy prawnego oraz w spółce:

- 1) cywilnej lub jawnej, w której współnikami są radcowie prawni, adwokaci, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów [ustawy](#) z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1874 oraz z 2019 r. poz. 730);
(...)
- 3) komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, w której komplementariuszami są radcowie prawni, adwokaci, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów [ustawy](#) z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt wprowadza opodatkowanie dochodów spółek komandytowych oraz niektórych spółek jawnych podatkiem dochodowym od osób prawnych. Nowelizacja zwiększy koszty prowadzenia działalności w ww. formach (w tym m. in. obowiązki

sprawozdawcze, dostosowanie funkcjonowania jednostki do wymogów zastrzeżonych dla podatników podatku dochodowego od osób prawnych,) oraz może spowodować zmniejszenie dochodów osiąganych przez wspólników takich spółek (w wyniku opodatkowania podatkiem dochodowym zarówno dochodów samych spółek, jak i ich wspólników – tzw. podwójne opodatkowanie). Wskazać przy tym należy, że do komplementariusza spółki osobowej znajdować będą zastosowanie przepisy art. 22 ust. 1a-1e ustawy CIT oraz art. 30a ust. 6a-6e ustawy PIT pozwalające na odliczenie przez ten podmiot od podatku dochodowego wyliczonego od dochodu z udziału w zyskach spółki komandytowej, kwoty podatku zapłaconej przez tę spółkę, proporcjonalnie obciążającej zysk komplementariusza uzyskany z udziału w takiej spółce. W konsekwencji komplementariusz spółki komandytowej podlegać ma podobnym obciążeniom podatkowym jak wspólnicy spółek podatkowo transparentnych (spółek niebędących podatnikami podatku dochodowego).

Z uzasadnienia projektowanych zmian wynika wprost, że mają one w konsekwencji zapobiegać działaniom o charakterze optymalizacji podatkowej (przedstawianej w projekcie jako zjawisko niepożądane i pejoratywne). Ten argument wydaje się jednak nie mieć zastosowania do radców prawnych. Wybór formy wykonywania zawodu radcy prawnego w jednej ze ściśle określonych przez ustawodawcę formie prawnej (nie dowolnej) nie jest spowodowany względami natury fiskalnej, ale przede wszystkim warunkami wykonywania tego zawodu oraz świadomością ryzyk, jakie mogą wynikać z jego wykonywania. W praktyce wybór formy wykonywania zawodu radcy prawnego jest ściśle powiązany ze specyfiką tego zawodu i relacjami pomiędzy wspólnikami. Jednak nałożenie na spółki osobowe, wybrane przez radców prawnych jako forma wykonywania zawodu, dodatkowych obowiązków

oraz ewentualne doprowadzenie do zmniejszenia dochodów wspólników takich spółek może nie pozostać bez wpływu na dalsze decyzje zawodowe radców prawnych.

Planowane zmiany nie są spójne z uzasadnieniem okoliczności ich wprowadzenia. Zgodnie z uzasadnieniem projektu, cyt. *zasadniczym celem projektowanej ustawy jest uszczelnienie systemu podatku dochodowego od osób prawnych, tak aby zapewnić powiązanie wysokości płaconego przez duże przedsiębiorstwa, w szczególności przedsiębiorstwa międzynarodowe, podatku z faktycznym miejscem uzyskiwania przez nie dochodu*. W kontekście wykonywania zawodu radcy prawnego spółki osobowe radców prawnych mogą nie zawsze stanowić duże przedsiębiorstwa, w szczególności międzynarodowe, a wybór formy prowadzonej przez nich działalności ma inne uzasadnienie, niż względy podatkowe.

Dodatkowo planowane zmiany mają obowiązywać już od kolejnego roku kalendarzowego (co do zasady). Proces legislacyjny przebiega w wyjątkowo szybkim tempie (w szczególności w obszarze konsultacji publicznych), co w świetle wagi zmienianych przepisów może spowodować ryzyko, że nie wszystkie zainteresowane strony zdążą wypowiedzieć się w swoim interesie, a nowelizowane przepisy będą zawierały zapisy budzące w praktyce wątpliwości interpretacyjne.

W związku z powyższym Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych zwraca się przede wszystkim o rozważenie zakresu wprowadzanych zmian, o wstrzymanie prac legislacyjnych lub ewentualnie o przesunięcie terminów wejścia w życie planowanych zmian, pozwalając podatnikom na spokojne i wyważone decyzje co do wyboru właściwej dla nich formy prowadzenia działalności gospodarczej lub wykonywania zawodu.